

Faglighed og styring – kvalificering og organisering af fagprofessionel dømmekraft

Ph.d. Marie Østergaard Møller, forsker i Propublic www.propublic.dk

Lektor ved institut for Politik og Samfund, Aalborg Universitet.

Baggrund og motivation

1. Forskningsinteresse

- Frontlinjekapacitet – frontlinjens betydning for borgernes værdiskabelse
- Vidensanvendelse og dataanvendelse

2. Frontlinjens ingredienser - *the usual suspects*:

- Styring
- Ledelse
- Serviceregulering
- Serviceproduktion
-og borgerne

3. Videnssamarbejde, skabeloner, digitalisering og vidensanvendelse i Randers

- Den formelle interaktionsorden
- Den sociale interaktionsorden

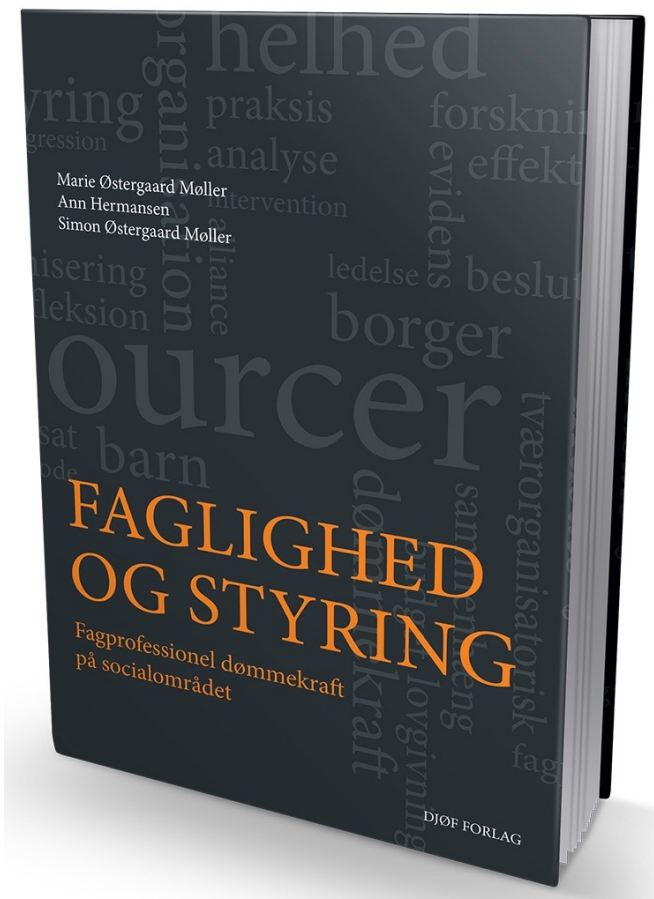
4. Effektanalyse i Randers

5. Har de udsatte børn og familier fået gavn af projektet?

- Mere service end regulering

Faglighed og styring. Fagprofessionel dømmekraft på socialområdet

Er fagligheden og styringen af socialområdet kommet i ubalance? Hvilke antagelser om hvad det vil sige at være fagprofessionel i velfærdsstatens frontlinje bygger styringen på? Og hvad skaber den egentlige effekt for borgeren?

Hvad vi vidste i forvejen...

Uønskede konsekvenser af at mål-
kvalitetsstyre velfærdsarbejde ud
fra politisk-administrative hensyn

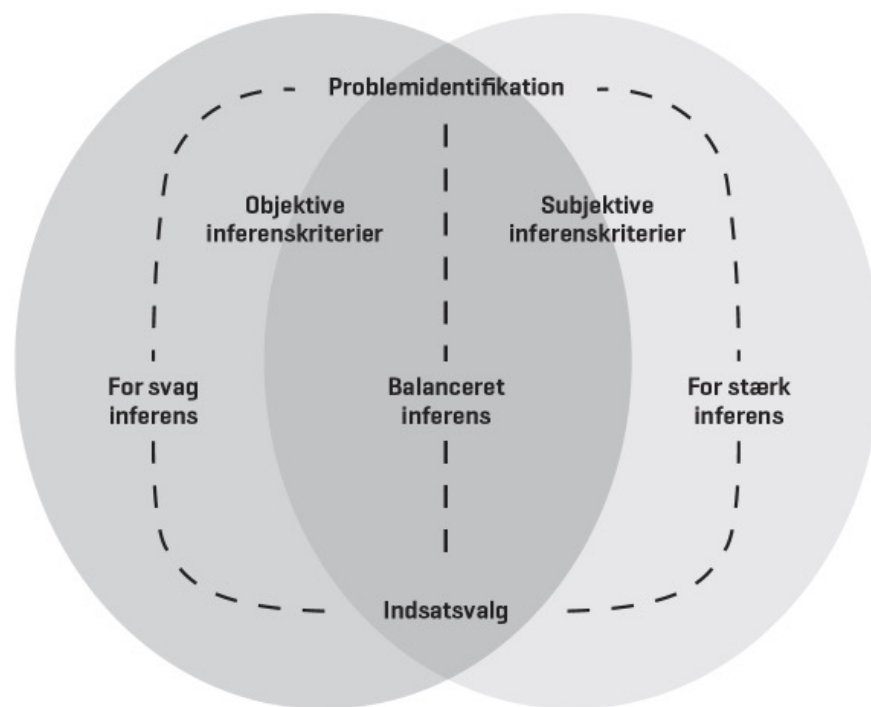
Betydning af professionel
dømmekraft og alliance i forhold
til virksomme sociale indsatser

Fagprofessionel dømmekraft

Rette indsats til rette tid

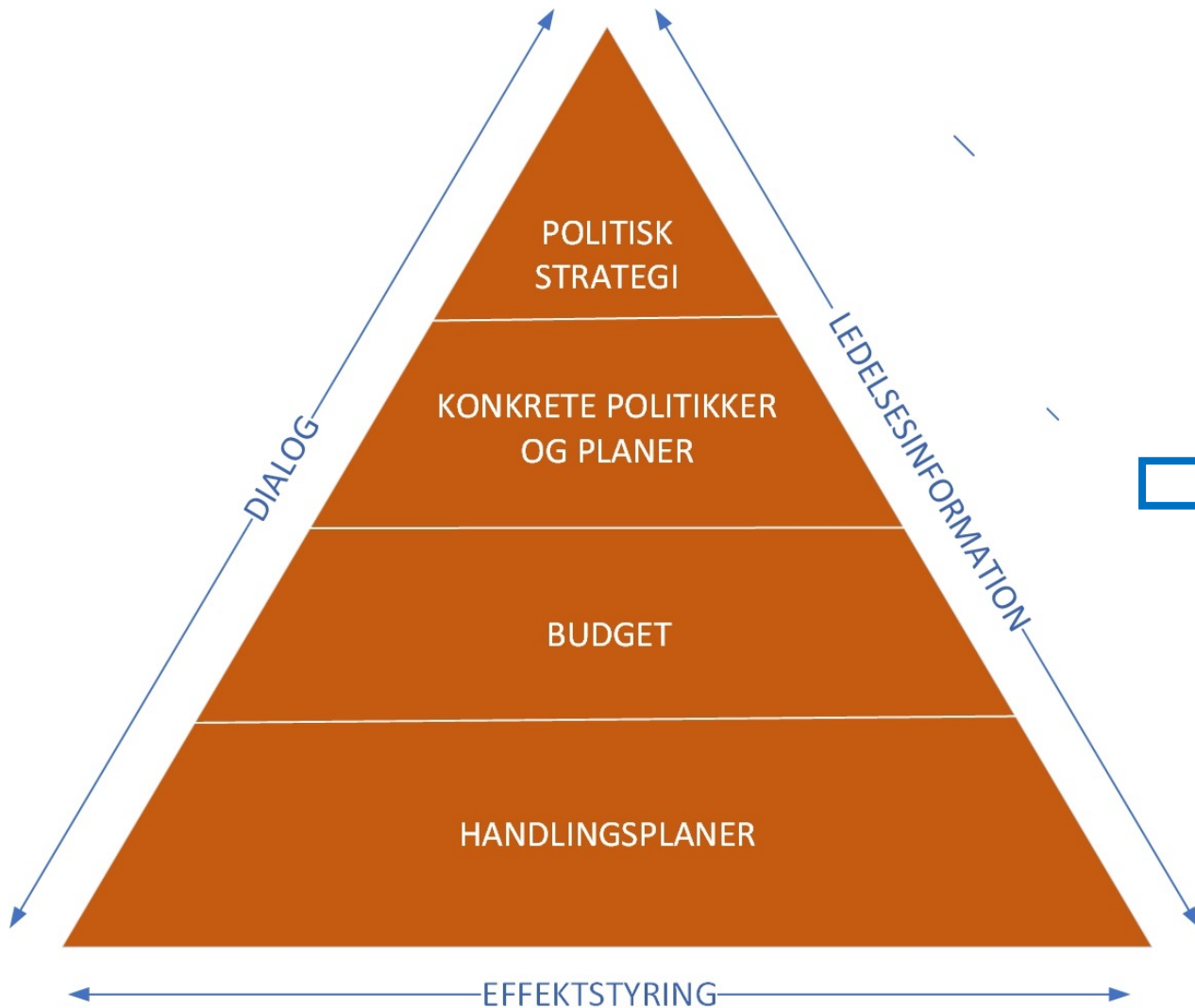
Den menneskelige faktor i
virksomt alliancearbejde

Inferenstyper i fagprofessionel dømmekraft

Kilde: Inspireret af kapitel 2 i Abbott 1988.

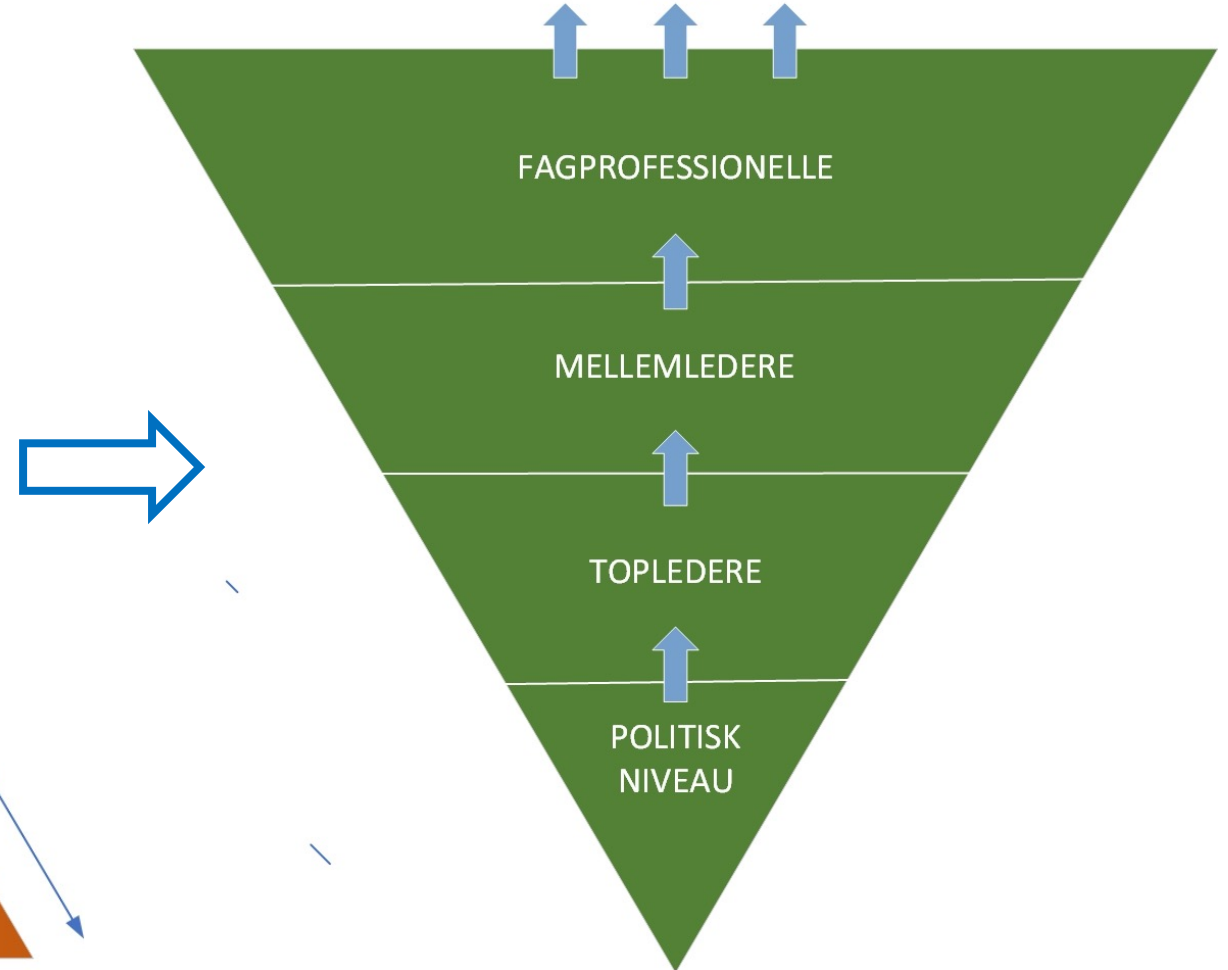
Hvor og hvordan tænker vi styring?

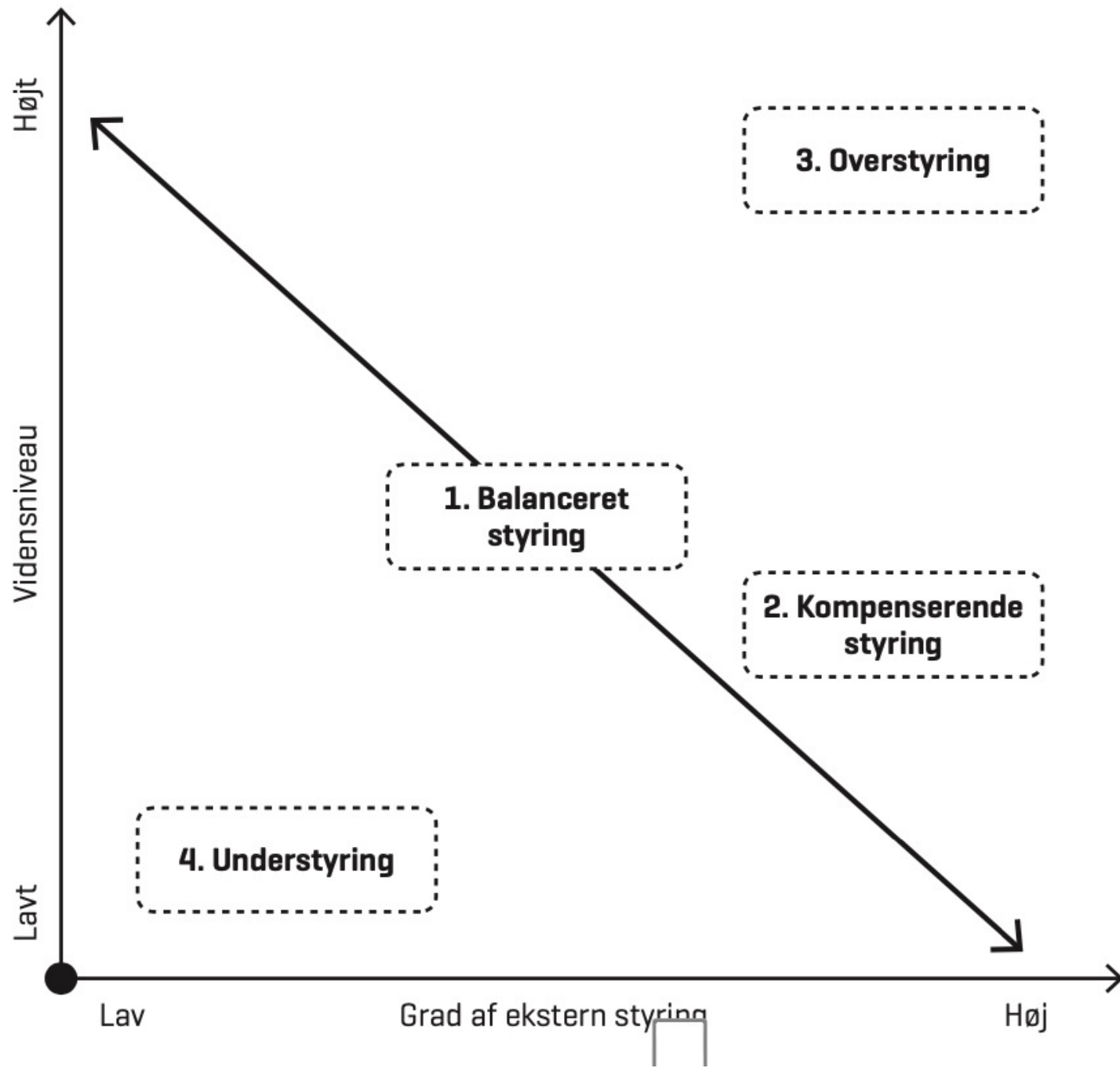
Bærende ide: Modellen understøtter, at Kommunalbestyrelsens mål for velfærdsopgaverne føres ud i livet.

PROBLEMIDENTIFIKATIONER, INDSATSVALG, INDSATSJUSTERINGER

M.V.

Bærende ide: "Alle (aner)kender, ved og forstår betydningen af at levere den rette indsats, i den rette kvalitet til rette tid".

Implikationer (generelt)

- National styring af autorisationssystem, men hvem definerer?
- Fagmiljøerne ved bedst, men hvor og hvem er de?
- Professionshøjskolernes rolle?
- Universiteternes rolle?
- Socialstyrelsens rolle?
- Erkendelse af lokale udviklingspotentialer
- Lokal styring og ledelse i kommuner?

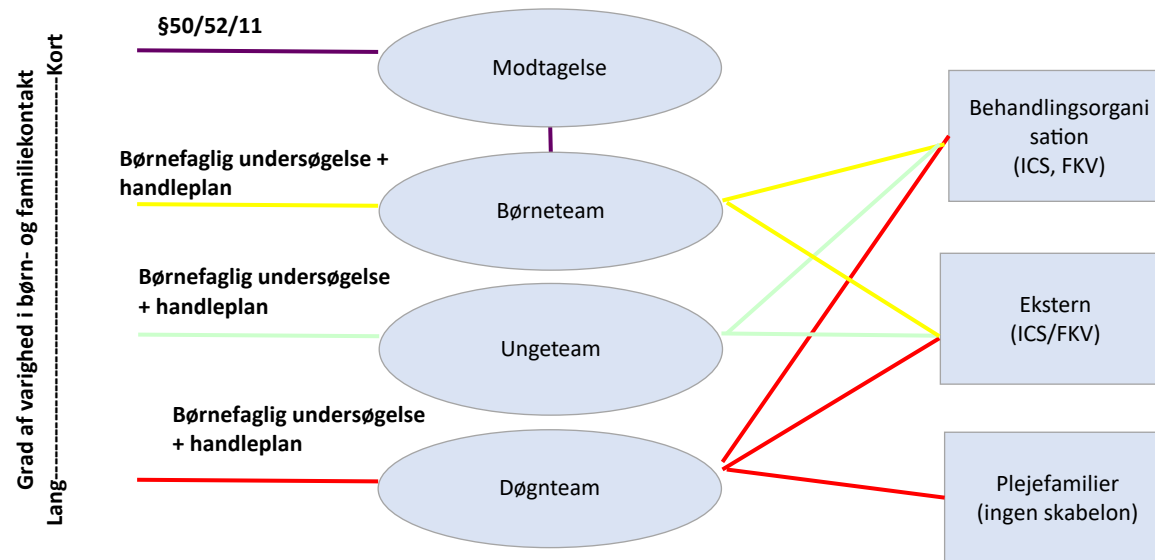
Randersprojektet: de seks trin i journalbaseret effektanalyse

Analysetrin	Aktiviteter/indhold
Trin 1: Kortlægning af vidensamarbejde og dokumentationsrutiner.	Undersøg vidensarbejdet, f.eks. gennem kvalitative interviews med relevante fagprofessionelle og ledere.
Trin 2: Datahøst i egne systemer.	Import af data til relevant softwareprogram. Sikring af GDPR.
Trin 3: Dokumentationsanalyse af eget materiale.	Klassifikation af tilgængeligt materiale per sag. Feedback til organisation.
Trin 4: Tværgående indsatsanalyse	Kodning og klassifikation af indskrivningsdata og udskrivningsdata, samt indsatsdata. Feedback til organisation.
Trin 5: Spejling af lokale resultater i professionsforskning og internationale studier.	Litteraturreview af eksisterende viden i relevante databaser. Feedback til organisation.
Trin 6: Læring af implikationer og udvikling af fagprofessionel dømmekraft.	Ledelsesbeslutninger på baggrund af analysen. Feedback til organisation.

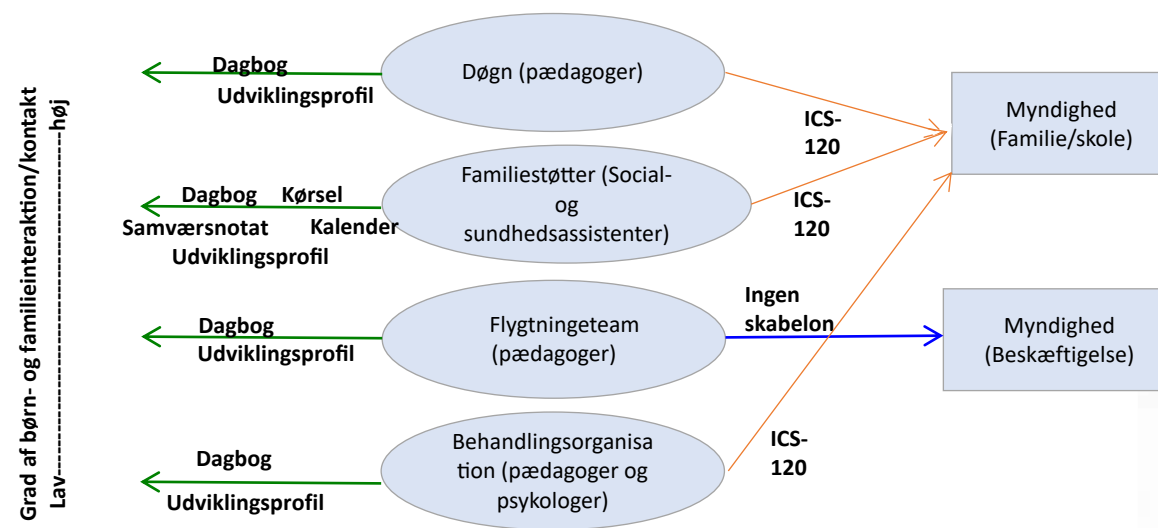
Kilde: Møller 2020: 22-23.

År 1: Fokus på vidensamarbejde
og kortlægning af faglig styring
og indsatsarbejde

Et eksempel på skriftlige relationer i familiemyndighed

Et eksempel på skriftlige relationer i familiebehandling

Faglige opmærksomhedspunkter (år 1)

Fælles opmærksomhedspunkter i 2018-2019

1. Evnen til at se barnets behov,
2. Familieforhold,
3. Sundhedsforhold,
4. Uddannelse og beskæftigelse,
5. Fritidsforhold og venskaber,
6. Netværk,
7. Udvikling og adfærd.

Indskrivningstid, professionel alliance og målopnåelse

		Alliance	
		Positiv	Negativ
Indskrivningstid	Passende	I MÅL	PÅ VEJ
	Upassende	PÅ VEJ	IKKE I MÅL

Kilde: Møller 2019: 12.

År 2: Fokus på betydningen af
samarbejdsalliance for
indsatskvalitet og effekt

Alliancens betydning for indsatskvalitet

- Den kontekstuelle model (Wampold, 2015)
 1. Evne til at skabe troværdighed i relation til borgeren
 2. Skabe positive forventninger hos borgeren
 3. Udføre en tilpasset indsats sammen med borgeren

Faglige opmærksomhedspunkter (år 2)

Tabel 2: Opmærksomhedspunkter i dokumentation af indsatsarbejde

Fælles opmærksomhedspunkter i 2018-2019	Opmærksomhedspunkter, der blev fjernet og/eller justeret efter 2018	Nye/justerede opmærksomhedspunkter i 2019
<ol style="list-style-type: none">1. Evnen til at se barnets behov,2. Familieforhold,3. Sundhedsforhold,4. Uddannelse og beskæftigelse,5. Fritidsforhold og venskaber,6. Netværk,7. Udvikling og adfærd.	<ol style="list-style-type: none">1. Barnets personlighed,2. Forældrenes personlighed,3. Samværsrelationer,4. Skole og daginstitution,5. Generelle forhold.	<ol style="list-style-type: none">1. Personbeskrivelse af forældrene,2. Samvær,3. Generelle notater4. Beskrivelse af barnet,5. Samlivsrelationer,6. Temaer, historier og figurer,7. Udvikling, adfærd og tolkning.

Hvilke typer af problemstillinger lykkes familiebehandlerne med og hvilke ikke?

Tabel 10: Problemstilling fordelt på målopnåelse

	Målopnåelse			
	I mål	På vej	Ikke i mål	I alt
Forældrekonflikt	3 (15%)	1 (7%)	1 (6%)	5 (10%)
Forældrestruktur	7 (35%)	3 (21%)	0 (0%)	10 (20%)
Forældreregulering	6 (30%)	4 (29%)	6 (35%)	16 (31%)
Barneregulering	3 (15%)	3 (21%)	8 (47%)	14 (27%)
Barnestruktur	0 (0%)	0 (0%)	1 (6%)	1 (2%)
Barnekonflikt	1 (5%)	3 (21%)	1 (6%)	5 (10%)
I alt	20 (100%)	14 (100%)	17 (100%)	51 (100%)

Celleindhold: Antal sager. I procentangivelser afrundes der fra første decimal.

Hvor svære vurderede de selv sagerne var for dem – og betød det noget for målopnåelse?

Tabel 13: Problemgrad fordelt på målopnåelse

	I mål	På vej	Ikke i mål	Total
Svær	6 (30%)	5 (36%)	7 (41%)	18 (35%)
Mellem	4 (20%)	8 (57%)	7 (41%)	19 (37%)
Let	10 (50%)	1 (7%)	3 (18%)	14 (27%)
Total	20 (100%)	14 (100%)	17 (100%)	51 (100%)

Celleindhold: Antal sager. I procentangivelser afrundes der fra første decimal

Alliancebeskrivelser

Tabel 4: Dimensioner i professionel alliance fordelt på målopnåelse

	I mål	På vej	Ikke i mål
Negative alliancebeskrivelser	18 (90%)	10 (71%)	13 (76%)
Positive alliancebeskrivelser	13 (65%)	11 (79%)	9 (53%)
Professionel tvivl	15 (75%)	7 (50%)	8 (47%)
Relationsarbejde	14 (70%)	9 (64%)	13 (76%)
Total	20 (100%)	14 (100%)	17 (100%)

Celleindhold: Procentangivelser viser andel af kolonnesager, hvor der er registreret kodning.

Professionel tvivl og indsatsjusteringer

Tabel 5: Reflekteret indsatsjusterings betydning for målopnåelse

		Reflekteret indsatsjustering	
		+	-
Målopnåelse	+	A. Sager med alle typer sværhedsgrad 8 sager i alt	B. Sager med en let problemgrad 8 sager i alt
	-	C. Sager med en svær problemgrad 4 sager i alt	D. Sager med alle typer sværhedsgrad 22 sager i alt

Celleindhold: I cellerne er angivet 42 ud af de 51 sager, hvor den forventede sammenhæng er tilstede. Ni sager kunne således ikke placeres.

Samarbejdsalliancen (Wampold, 2015)

1. De bedste terapeuter er som regel dem, der er i stand til at skabe en god samarbejdsalliance med de borgere, som de har ansvaret for at hjælpe...
2. Veludviklet empati og evne til systematisk at fokusere på borgerens behov og mentale tilstande (relationel kompetence)
3. **Evne til at handle konstruktivt og reflektivt på usikker viden (professionel tvivl)**
4. Mestring af flere metoder
5. **Evne til at justere indsatsen undervejs**
6. Evne til at arbejde med systematisk feedback fra borger og kolleger

Samlet set viste analyserne...

1. Familiecenteret opnår størst grad af målopnåelse i sager med et forældrestrukturfokus og lavest grad af målopnåelse i sager med barneregulering.
2. Familiecenteret opnår mest målopfyldelse i lette sager.
3. Bopæl siger ikke det store om chancen for at komme i mål
4. Familienetværk ser ikke ud til at være en forudsætning for at komme i mål (familier med svagt familienetværk har lige så gode chancer for at komme i mål, som familier med stærkt familienetværk), mens
5. Sammensætningen af det professionelle netværk ser ud til at have en vis betydning
6. Den stærkeste sammenhæng viste sig mellem professionel tvivl, indsatsjustering og sagernes problemgrad

Udviklingspunkter

- Styrkelse af de relationelle **kompetencer**, herunder
- Styrkelse af de refleksive **rutiner** omkring indsatsarbejdet
- **Organisering** af systematisk feedback fra borgere og kollegaer
- Styrkelse af mellemrumsarbejde (kernen i **netværksarbejde**)
- Styrkelse af **overgange** mellem indsatser
- Styrkelse af den organisatoriske smidighed i forhold til **indsatsjustering**

Spørgsmål

1. Kan du genkende analyserne i dit daglige arbejde, herunder hvilke og i hvilke sammenhænge? Hvilke kan du ikke genkende?
2. Hvilke udviklingspunkter vil du fremhæve som relevante for dig og dine kolleger?
3. Hvilke udviklingspunkter vil du fremhæve som relevante for din arbejdsplads som helhed, herunder udviklingspunkter i samarbejdet med myndighed og det politiske niveau?

Tak for opmærksomheden